Тема 2Б: 6.5. Растење

Наставни единици од оваа тема се :

1. Моето растење - пубертет
2. Моето растење – порано, сега и во иднина
3. Менструација и менструален циклус
4. Повторување за растењето

Научете за Менструација и менструален циклус!

Час 47 Менструација и менструален циклус

Во пубертетот кај девојчињата почнува да функционира месечниот циклус- менструација (крвавење од вагината).

Менструацијата вообичаено трае од 3-7 дена

Откако ќе заврши една менструација постои временски период до почетокот на наредната менструација.

Вообичаено од првиот ден кога ќе почне менструацијата до наредната менструација има 24-35 дена.

Менструација (крварење) претставува исфрлање на неоплодена јајце клетка заедно со слузта од матката со крвавење.

Проследи ја видеоанимацијата за тоа што се случува во еден месечен циклус. → **Менструален циклус-анимација**

(Со клик на Ctrl и маусот да се постави натекстот со сина боја и да се кликни на лев клик ќе се отвори потребниот линк)

Ќе забележиш четири фази!

Тие фази можеш да и забележиш и на сликата десно.

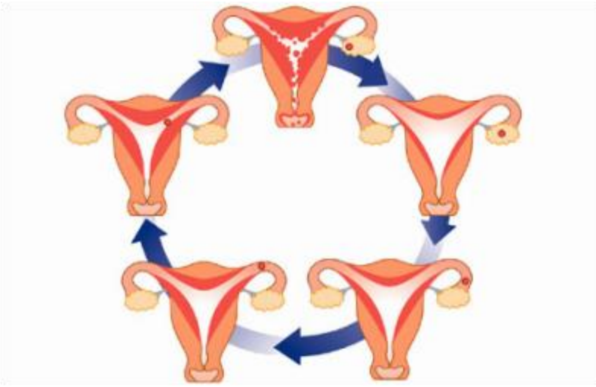

1. Ќе забележиш дека на почеток се создава јајце клетка во јајниците -ПРЕДОВУЛАЦИЈА
2. Потоа таа јајце клетка преку јајцеводите патува до матката каде чека да биде оплодена-ОВУЛАЦИЈА
3.Потоа матката се подотвува за оплодување на јајце клетката и развиток на плодот.фазА -ПО ОВУЛАЦИЈА

4.Кога јајце клетката нема да биде оплодена изумира и заедно со слузта од матката се исфрла преку крвавење наречено МЕНСТРУАЦИЈА

Час 48 Повторување за пубертет

На овој час треба да повторите за животниот циклус на човекот и менструален циклус и накрај да се самопроверите преку наставниот лист кој ќе ви го доставам на крајот од документот.

Материјал за повторување за животен циклус

Треба да знаете дека животниот циклус на човекот опфаќа неколку фази(периоди):
1.НОВОРОДЕНЧЕ - од раѓање до едн година.Во овој период новороденчето е потполно зависно од родителите.
2.ДЕТСТВО- период кој трае од 1-10 години.Во првите две години детето учи да оди,да борува, а подоцна и да се облекува и да се грижи за другои работи.Во овој период детето се социјализира , т.е го учи начинот на живот во општествент средина преку комуникација со други луѓе.
3**.ПУБЕРТЕТ** -тоа е најбурниот период во животот на човекот .Времето кога започнува пубертетот може да биде различно кај различни индивидуи ,година , две порано или покасно од периодот кој е даден во литературата како точен.За девојчињта се смета дека трае од **10-16 години**, а кај момчињата од **12-18 години.**
Какви промени се случуваат и под влијание на што се случуваат тие промени?

Под влијание на половите хормони кои ги лачат половите жлезди се развиваат секундарните полови карактеристики.Тие се дадени во следната табела:

ПРОМЕНИ КАЈ МОМЧИЊАТА (12г-18г)	ПРОМЕНИ КАЈ ДЕВОЈЧИЊТА (10г-16г)
1.Длабок глас	1 .Развивање на гради и млечни жлезди
2.Појава на брада и мустаќи	2.Заоблување на колковите
3.Зајакнување на мускулите	3 .Влакната се потенки и покриваат некои делови од телото
4.Развивање на рамениците	4. Нежен глас
5.Поширoки раменици од колкови	5.Чувство на женственост
6 . **Развивање** на половите орани и созревање на полови кклетки	6.Појава на месечен циклус (менструација)

Во периодот на ПУБЕРТЕТ покрај физичките промени настануваат и промени во начинот на однесување и размислување.Се јавува заинтересираност за спротивниот пол .
ПУБЕРТЕТОТ Е ПЕРИОД НА ПРЕМИН НА ДЕТЕТО ВО ВОЗРАСНИ
4.**МЛАДОСТ (адолесценција)-** е перидот после пубертетот. Во овој период и момчињата и девојчињата се одликуваат со полова зрелост.
5.**ЗРЕЛОСТ** .После МЛАДОСТА доаѓа зрелост.Зрелоста е најдолгиот период во кој човекот ги применува вештините што ги стекнал во животот , создава свое потомство
.6.СТАРОСТ -ПЕРИОД КОЈ НАСТАПУВА ПОСЛЕ ЗРЕЛОСТА. Во овој период кожата станува нееластична и се појавуваат брчки,косата обелува,мускулите се намалуваат ,коските се лесно кршливи,крвните садови ослабуваат ,мозочни клетки изумираат.
КАЈ ЖЕНИТЕ ОКОЛУ **50 ГОДИНА** ПРЕКИНУВА МЕСЕЧНИОТ ЦИКЛУС

Тест / ТЕМА 5 / ПРИРОДНИ НАУКИ 6 / група А

УЧЕНИК____

Поставено прашање	бод
1.Анализирај го секој од дадените описи на периоди од животот на човекот,откриј за кој период се работи и запиши го ! а.Овој период трае една година ---→___________________ б.Во овој период се достигнува половата зрелост и трае до 18 г.--------------------------------→___________________ в.Во овој период изумираат клетки во мозокот---→___________________ г.Во овој период човекот ги применува вештините што ги стекнал во животот -------------→__________________ д.Месечниот циклус кај девојчињата се јавува во периодот на -----------------------------------→__________________ ѓ.Социјализација на детето се случува во периодот на--→___________________	3
2.Под секоја бројка запиши ја развојната фаза од животот што соодветствува по редоследот на нејзино појавување во текот на животниот циклус 1.________________3.______________5._______________2.________________6._______________4.____________	3
3.Дополни ! а.Периодот на пубертет кај девојчињата се јавува од __________до__________години. б.Пубертетот е нормален природен процес кој претставува премин од детство во ____________________ в. в.Фазата од месечниот циклус кога се создава јајце клетка во јајчниците е___________________________	4
4.Дополни! Во пубертетот промените кај момчињата настануваат под влијание на половите__________________кои настануваат во половите жлезди наречени ____________________________.	2
5.Дополни ! Менструацијата трае од _________до__________дена.	2
6.Наведи ги промените кои се случуваат кај девојчињата за време на пубертетот! -____ -____ -____ -____ -____ -____	6
7.Дополни ! Менструација е ____ ____ ____	1
8.Заокружи Т-ТОЧНО или Н- НЕТОЧНО во зависност од тоа дали исказот е точен или неточен. а.Младоста е најдолгиот период во животот на човекот Т Н б. Времето од почетокот на една до почетокот на друга менструација е од 25-30дена Т Н в.Јајце клетката се создава во семеводот. Т Н г.Месечниот циклус кај жената прекинува околу 60 тата година Т Н д.Во период на пубертет кај момчињата рамениците се шират Т Н ѓ. Кога жената е бремена има месечен циклус Т Н	6
Критериум оценување за степенот на совладаност 0-7 недоволно 8-11 нискозадоволително 12-17 делумно 18-21 задоволително 22-27 одлично	**Вк 27**
Освоени бодови	

Тест / ТЕМА 5 / ПРИРОДНИ НАУКИ 6 / група Б **УЧЕНИК**____	Одд.	Датум.

Поставено прашање	бод
1.Анализирај го секој од дадените описи на периоди од животот на човекот,откриј за кој период се работи и запиши го ! а.Период кога детето е потполно зависно од родителите---→___________________ б.Период кога коските стануваат кршливи ,а мускулите ослабуваат--------------------------------→___________________ в.Период кој завршува до десеттата година од животот--→___________________ г.Во овој период човекот го продолжува своето потомство--→___________________ д.Мутација или задебелување на глесот кај момчињата настанува во периодот на--------→___________________ ѓ.Период кој следува по пубертетот---→___________________	3
2. До секоја бројка запиши ја развојната фаза од животот што соодветствува по редоследот на нејзино појавување во текот на животниот циклус 2________________ 4________________ 3_________________ 1_______________ 6._______________ 5_______________	3
3.Дополни ! а.Периодот на пубертет кај момчињата се јавува од ___________до___________години. б.За време на менструација девојчињата треба да внимаваат на одржување на __________________________ в. в.Фазата од месечниот циклус кога јајце клетката патува преку јајцеводите до матката каде чека да биде оплодена е _______________________________	4
4. Дополни! Во пубертетот промените кај девојчињата настануваат под влијание на половите___________________кои настануваат во половите жлезди наречени ____________________________.	2
4.Дополни ! Менструација е ____ ____	1
5 . Наведи ги промените кои се случуваат кај момчињата за време на пубертетот! -____ -____ -____ -____ -____ -____	6
6.Дополни ! Времето од почотекот на една менструација до почетокот на наредната менструација е од _______до ______дена.	2
7.Заокружи Т-ТОЧНО или Н- НЕТОЧНО во зависност од тоа дали исказот е точен или неточен. а.Зрелоста е најдолгиот период во животот на човекот — Т Н б. Менструацијата трае од 7-10 дена — Т Н в.Јајце клетката се создава во матката. — Т Н г.Месечниот циклус кај жената прекинува околу 30 тата година — Т Н д.Во период на пубертет кај девојчињата рамениците се шират — Т Н ѓ. Кога жената е бремена нема месечен циклус — Т Н	6
Критериум оценување за степенот на совладаност 0-7 недоволно 8-11 нискозадоволително 12-17 делумно 18-21 задоволително 22-27 одлично	**Вк** **27**
Освоени бодови	